

MESTNA OBČINA
KRANJ

Naziv častni občan: profesor Matevž Fabijan

Za razvoj kakovostnega zborovskega petja ter uveljavitev doma in v tujini.

Obrazložitev:

Prve vidnejše uspehe je prof. Matevž Fabijan zabeležil že leta 1964 z Mladinskim mešanim pevskim zborom Podnart, s katerim je veliko koncertiral in tudi že snemal za RTV. Največje uspehe je dosegel z Mladinskim pevskim zborom Gimnazije Kranj, s katerim je na vsejugoslovanskem tekmovanju v Celju dvakrat zasedel prvo mesto. Kot zmagovalni zbor je bil povabljen na tekmovanje pevskih zborov v Olomuc na Češkem, kjer je prejel zlato odličje, prof. Fabijan pa je bil kot dirigent zmagovalnega zbora določen, da vodi združene pevske zbore EU. S pevci tega zbora je izvedel več koncertov. Mladinski pevski zbor Gimnazije Kranj je bil poslan na tekmovanje pevskih zborov v Areto v Italiji, kjer je med odraslimi pevskimi zbori iz vse Evrope dosegel 4. mesto. Za Akademski pevski zbor France Prešeren Kranj, ki ga je ustanovil, je več slovenskih skladateljev napisalo svoja dela, ki so obogatila zakladnico zborovske glasbe. S tem zborom je veliko koncertiral po Sloveniji, nekdanji Jugoslaviji in v tujini, snemal za RTV Ljubljana, posnel samostojno ploščo ter osvojil zlato plaketo na tekmovanju Naša pesem v Mariboru. Z Mladinskim zborom RTV se je udeleževal številnih tekmovanj na Češkem, v Belgiji, Avstriji in na Madžarskem, kjer je prejel prestižno nagrado Bele Bartoka. Z oktetom Suha, ki ga je vodil 18 let, je posnel več CD-plošč in prejel vrsto mednarodnih nagrad, leta 1997 evropsko nagrado za poustvarjanje ljudske pesmi. Prejel je še vrsto drugih priznanj in nagrad, tako v Sloveniji kot v tujini: Gallusovo plaketo za izredne ustvarjalne in poustvarjalne dosežke na področju vokalne glasbe, Gallusovo priznanje, že omenjeno zlato plaketo na tekmovanju pevskih zborov Naša pesem v Mariboru, gorenjsko Prešernovo nagrado, plaketo RTV, veliko Prešernovo plaketo Občine Kranj (1981), Janežičevo priznanje Krščanske kulturne zveze Celovec za kulturno ustvarjanje med Slovenci na Koroškem, dva zlata petelina na RTV za izdani dve CD-plošči, zlato listino JSKD ob praznovanju 80-letnice. Ustvarjalni opus prof. Fabijana obsega več kot 200 del. Sodeloval je v številnih strokovnih komisijah na državnih tekmovanjih pevskih zborov v Celju, Mariboru in Zagorju ter na regijskih in občinskih tekmovanjih.

S svojim delom na področju vokalne glasbe je prof. Matevž Fabijan močno vplival na dvig kakovosti zborovskega petja, ne le v Kranju, temveč tudi v celotni Sloveniji. Poleg tega je z ustanavljanjem in vodenjem številnih novih pevskih zasedb (vseh je bilo več kot 20!) populariziral zborovsko petje, tako med pevci kot med publiko. Je nedvomno eden od pionirjev in nosilcev izjemnega kakovostnega dviga slovenskih pevskih zborov, ki sodijo v sam svetovni vrh. V Kranju je zlasti z vodenjem Mladinskega pevskega zbora Gimnazije Kranj in Akademskega pevskega zbora France Prešeren Kranj dal mestu svoj pečat, ki je še vedno opazen v delu njegovih naslednikov. Zaradi neprecenljivega doprinosa k dvigu splošne glasbene in zborovske kulture v Kranju in Sloveniji ter s tem prepoznavnosti našega mesta v širšem okolju predlaga MO NSi Kranj prof. Matevža Fabijana za prejemnika naziva častni občan MO Kranj za leto 2022.

Nagrada Mestne občine Kranj: Zoran Smiljanić

Za prepoznavnost in edinstvene rešitve slovenskega stripa.

Obrazložitev:

Zoran Smiljanić je avtor, ki s svojim izjemnim opusom, pronicljivostjo in samosvojim slogom spada v vrh slovenske striparske umetnosti. Gre za Kranjčana, čigar delo premalo poznamo oz. prepoznamo. Je eden najplodovitejših in znanih striparjev pri nas s skoraj štirimi desetletji ustvarjanja in neumornega študija. Je avtor maskote Mestne knjižnice Kranj - modrega psa, Ustave v stripu za otroke in v Mestni knjižnici Kranj na striparskih večerih redno predstavlja striparje od blizu in daleč, večerih, ki so prerasli v pogovore, imenovane Zobotrebec, v katerih je gostil že številne zanimive osebnosti slovenskega javnega življenja. Ker vemo, da je letošnje leto v znamenju 150. obletnice rojstva Jožeta Plečnika, strip o njem ni ravno presenečenje. Poseben pa je tudi zato, ker je avtor stripa (skupaj z zgodovinarjem dr. Blažem Vurnikom)

prav Zoran Smiljanič. Avtorja sta se velikemu arhitektu poklonila s stripom Plečnik *in pika*, prednovoletno prodajno uspešnico, ki je že dobila ponatis. S tem avtorsko in obrtniško dovršenim podvigom življenje in ustvarjanje velikega arhitekta približata novim krogom in generacijam, predvsem pa pokažeta, da Plečnik kot osebnost raziskovanja in vir navdiha še zdaleč ni izčrpan. Zoran Smiljanič je Plečnikovo življenjsko zgodbo prelil v strip ter se pri tem še posebej posvetil natančnemu izrisovanju Plečnikove arhitekture in vseh njenih raznolikih detajlov, po katerih je mojster tako slovel. V stripu sledimo Plečnikovi ustvarjalni poti, ki se je začela na Dunaju in nadaljevala v Pragi ter rodni Ljubljani. Tu je imel priložnost ustvariti številne arhitekturne in urbanistične projekte, tudi arhitekturne projekte v Kranju. Strip pred nas razgrne nadvse bogat Plečnikov opus, hkrati pa v njem dodobra spoznamo tudi njegove osebne poglede na arhitekturo, njegovo naravo in značaj ter miselni svet intelektualca in umetnika, ki je bil mojster v ustvarjanju svojstvenih arhitekturnih vizij. V pripoved so vpleteni tudi odzivi okolice na Plečnikova dela ter dogodki, ki so zaznamovali njegovo življenje. Razstava o stripu Plečnik *in pika* je na ogled tudi v Mestni knjižnici Kranj.

Trend ustripljanja biografij slavnih ljudi je v Slovenijo prišel dokaj pozno in še malo vzvratno. Ampak še dobro, da je. Takšna kakovostna in z natančno raziskavo zgodovinskih virov podprta dela dodajajo velik kamenček v mozaik zgodovine. Mnogim so zaradi risb privlačnejša kot prozno čtivo. In v svetu, v katerem članki postajajo vse krajši, ker se zmanjšuje naša sposobnost ohranjanja pozornosti, so še dopadljivejša. Tudi zato strip vse bolj pridobiva težo, celo v slovenskem prostoru. Pomnite: v stripu je prihodnost in ko bo ta nastopila, bodo takšna neminljiva dela še pomembnejša.

Prevodi:

Vseh pet delov Meksikanarjev so prevedli v nemščino in izdali pri dunajski založbi Bahoe Books.

Črni plamen: požig Narodnega doma v Trstu so prevedli v italijanščino (založba Qudulibri) in nemščino (Bahoe Books).

Plečnik (*in pika*) je doživel prevod v češčino (Grada) in nemščino (Bahoe Books).

Nagrade:

Nagrada Zlata Hruška (2016) za stripovski Album Spomini in sanje Kristine B. - Ljubljana 1941-1945 (scenarij dr. Blaž Vurnik)

Knjiga leta na 34. Slovenskem knjižnem sejmu leta 2018 za strip Ivan Cankar: podobe iz življenja

Hudi maček za izreden prispevek k stripovski umetnosti na Grossmanovem festivalu leta 2019

Zlatirepec zavoda Stripolis za strip leta 2019 (Ivan Cankar: podobe iz življenja) in 2020 (Črni plamen: požig Narodnega doma v Trstu)

Listina o priznanju: Jože Frelih

Za predano prostovoljno delo na področju gasilstva.

Obrazložitev:

Jože Frelih je vsestranski krajan, predan prostovoljstvu in delu v dobro okolja, kjer živi. Ko ga vprašate, kaj ga je vzpodbujalo k delu, pravi, da je najbolj ponosen na to, da v zadnji štiridesetih letih v požarnem okolju Žabnica ni bilo požara, ki bi ga povzročili otroci. Z ekipami pionirjev in mladincev je bil na številnih državnih tekmovanjih, kjer je mladina pridobivala pomembne izkušnje.

Poleg delovanja v Prostovoljnem gasilskem društvu Žabnica, Društvu upokojencev Žabnica in Športnemu društvu Žabnica je bil šest let predsednik Sveta KS Žabnica. S pokojno ženo Zdenko sta izdajala tudi glasilo KS Žabnica Sorško Polje. Še danes Jože rad napiše prispevek za krajevno glasilo, še najraje »zrima«
kakšno pesem z aktualno vsebino.

Predlagatelji poudarjajo, da Jože Frelih pomembno prispeva h kakovosti življenja v svoji krajevni skupnosti. Njegova vztrajnost in energija jim je navdih, zato ga cenijo, spoštujejo in menijo, da si resnično zasluži tudi formalno priznanje za svoje prostovoljno delo.

Nepogrešljiv je tudi pri izvedbi šolskih in vrtčevskih dejavnosti ter aktivni zunanji sodelavec pri marsikaterem šolskem projektu.

Prejel je naslednja priznanja:

- gasilsko odlikovanje I., II. in III. stopnje
- bronasti znak civilne zaščite
- plaketo gasilske zveze pri razvoju gašenja, zaščite, reševanja
- plaketo gasilskega veterana
- značko za dolgoletno delo - 60 let

Listina o priznanju: Jože Benedik

Za skrbno urejanje pohodniških poti na Sv. Jošt.

Obrazložitev:

Jože Benedik je več kot šest let prostovoljno urejal pohodniške poti na Jošta. V ta namen mu ni bilo žal porabljati svoj prosti čas in pokrivati materialne stroške vzdrževanja. Po njegovi zaslugi so pohodniške poti, kolikor se da, urejene in ostajajo tam, kjer so. Zgradil je tri lesene mostičke pod Tičnico, urejal pot in stopnice na Sodarjevi, pot za Prčalami, pot nad Kamnolomom in nad Kunikom. Njegovo delo so mnoga odvodnjavanja vode s stez, čiščenje kanalov in odtokov, obrezovanje vej in odstranjevanje debel s poti, zgradil je mnoge stopnice, ograje in klopce. Pri delu mu je večkrat pomagala Barbara Mehle Mihovec.

Urejene poti prispevajo k lepšemu dostopu na Jošta in polepšajo obisk narave vsem pohodnikom in športnikom. Pomembna sta tudi varnostni vidik, saj je na urejenih poteh bistveno manjša verjetnost poškodb pohodnikov, in okoljevarstveni vidik, saj se z urejanjem poti zmanjšuje erozija in preprečuje nastanek škode ob neurjih.

Jože Benedik je s svojim prostovoljnim delom vzgled vsem pohodnikom.

Člani sveta KS Jošt so na 15. seji Sveta krajevne skupnosti Jošt, ki je bila 23. 3. 2022, sprejeli sklep, da KS Jošt na razpis za priznanja MO Kranj za leto 2022 odda predlog za gospoda Jožeta Benedika, ki že vrsto let prostovoljno ureja pešpoti na Jošta.

Listina o priznanju: Fani Bevk

Za napredek in uspešno vodenje OŠ Staneta Žagarja.

Obrazložitev:

Leta 2004 se je prijavila na delovno mesto pomočnice ravnateljice. Tedaj je bil ravnatelj na šoli g. Niko Slapar. Po njegovi upokojitvi (2009) je prevzela ravnateljevanje kot vršilka dolžnosti za eno leto, od leta 2010 do upokojitve v letu 2022 pa je bila ravnateljica OŠ Staneta Žagarja Kranj.

Skupaj s strokovnimi delavci so oblikovali vizijo, ki so jo uspešno udeležili in ji sledili pri vodenju učencev pri izvajanju šolskih aktivnosti. Ves čas so bili usmerjeni v spoštovanje drug drugega, ustvarjanje dobrih medsebojnih odnosov, strpnost do sočloveka in odgovorno ravnanje do narave in okolja. Učenci so zaradi prostorske stiske hodili k uram športa v dvorano na Planini in plaval v olimpijskem bazenu. Iz leta v leto je bilo več ur športa izvedenih izven šolske telovadnice.

Modelarska dejavnost na OŠ Staneta Žagarja ima dolgoletno tradicijo. Osnovnošolci vseh kranjskih šol so prihajali na to šolo k modelarski dejavnosti, ki se je izvajala vse dni v tednu v popoldanskem času. V letu 2012 se je učitelj modelarstva upokojil, težko je bilo dobiti nadomestnega učitelja. Zavedajoč se pomembnosti modelarske dejavnosti in usmerjanja v tehnične poklice ji je uspelo zagotoviti učitelja za modelarsko dejavnost vsaj trikrat tedensko v popoldanskem času.

V letu 2010 je takratnega župana seznanila s prostorsko problematiko na šoli. V preteklosti so namreč za rešitev prostorske problematike že dvakrat načrtovali projekte, a zaradi pomanjkanja financ do realizacije ni prišlo. Tudi tokrat je bilo podobno. Še vedno so do nadaljnjega krpali leseno pomožno poslopje ob šoli. Prišlo pa je do enotne ugotovitve, da bo prostorska problematika šole rešena le z izgradnjo nove telovadnice in učilnic.

Prostorsko stisko so poskušali reševati tudi sami. Ob sečnji starih poškodovanih hrastov (2010) so še dober hrastov les uporabili za izdelavo miz in klopi. Tako so v šolskem gozdičku postavili prvo učilnico v naravi. Drugo učilnico v gozdičku so postavili v času covida- 19.

V šolskem letu 2013/2014 so bili uspešni na natečaju projekta »Z roko v roki za varnost otrok« in v sodelovanju z donatorjem, podjetjem Goodyear Dunlop Sava Tires, pridobili sredstva za nakup šestih koles za učence, dveh koles za učitelje in kolesarskih čelad.

V obdobju ravnateljstva Fani Bevk so v OŠ Staneta Žagarja Kranj izvedli številne izboljšave, ki so pripomogle k uspešnejšemu vzgojno-izobraževalnemu delu: obnova elektroinstalacij in zamenjava električnih omaric 2011, zamenjava oken v glasbeni učilnici, radiatorjev po šoli in namestitve termostatskih ventilov 2012.

Ob 50-letnici šole so izpeljali celoletni projekt, v katerega so bili vključeni vsi učenci in zaposleni na šoli. Na slavnostnem dogodku »Žagarca praznuje 50 let«, so učenci predstavili številne aktivnosti in zgodovinske dogodke šole. Finančno so jih podprli mnogi donatorji in sponzorji. To je bila prireditev, ki je odmevala daleč naokoli in vabila občane k udeležbi.

Na šoli se je pričela celovita energetska sanacija (2018), ki se je zaključila v letu 2019. Z energetske sanacije so odpravili tudi zamakanje v šolski kleti ter uredili kanalizacijo. Šola je dobila zunanja senčila, sijalke LED, okenske police, nova okna v telovadnici in garderobah, izolacijo, fasado, novo podobo.

V letu 2019 je bila pridobljena projektna dokumentacija za izvedbo požarne ureditve. Poleg požarnega stopnišča je bila velika pridobitev tudi dvigalo za gibalno ovirane učence (2020).

V letu 2020 so uredili prvo zeleno streho na osnovni šoli. Učenci so na strehi zasadili koristne in medovite rastline. Zelena streha deluje kot učilnica na prostem in nudi prostor za sprostitev. Pomembno je ohranjati zelene površine in jih s skupnimi močmi tudi vzdrževati.

Od leta 2012 na šoli uspešno deluje ekipa robotike, ki se v okviru programa FLL (First Lego League) približuje znanosti in se navdušuje za raziskovanje. Pričelo se je na praznovanju petdesetletnice šole, ko so člani ekipe prodajali paličnjake in tako položili temelje za nakup lego kock. Poimenovali so se Robožagarca in se v letu 2017 udeležili tekmovanja FLL - to je mednarodni izobraževalni program, kjer so osvojili pokal za najboljšo inovacijo, izdelavo štrumfobuvača. V letu 2017 je ekipa Kavalirjev izdelala nahrbtnik za prenašanje jagenčkov s planin v dolino in osvojila prvo nagrado za projekt. V letu 2018 so predstavili rešitev za pomanjkanje pitne vode v gorskih kočah pozimi.

V letu 2019 so na šoli gostili Hiško eksperimentov. Za realizacijo celodnevnega dogodka je bilo potrebno poiskati donatorje in pokrovitelje. S skupnim sodelovanjem učiteljev, staršev, podjetnikov jim je uspelo zbrati dogovorjen znesek in dogodek pripeljati v šolo.

Mnogokrat so se izkazali v dobrotah in humanitarnih akcijah ter športu. Košarkarice, ki so bile v šolskem letu 2017/18 državne prvakinja, so na odločilni tekmi vsi spodbujali.

Velika plaketa Mestne občine Kranj: Mešani pevski zbor DPD Svoboda Stražišče

Ob 70-letnici uspešnega delovanja.

Obrazložitev:

Spomladi 1952 so na Gorenjskem začeli ustanavljati delavska prosvetna društva Svoboda, ki so delovala predvsem v delavskih središčih in naj bi bila kulturna avantgarda. Med prvimi so bile Svobode ustanovljene v Stražišču, na Primskovem in v Kranju. Svobode so bile na republiškem nivoju združene v Zvezo Svobod in prosvetnih društev Slovenije.

Pevski zbor v Delavsko prosvetnem društvu Svoboda Stražišče deluje že od leta 1952. Sprva moški pevski zasedbi so se leta 1983 pridružile še pevke in tako je nastal MePZ Delavsko prosvetnega društva Svoboda Stražišče. Letos obeležujejo že 70-letnico svojega delovanja, kar je dokaz pripadnosti, ljubezni do petja in vztrajnosti. Zbor je v dolgoletnem delovanju izvedel številne uspešne nastope in bil prejemnik številnih priznanj, pohvalnih strokovnih ocen, tako doma kot tudi izven naših meja. Udeležujejo se tudi dolgoletnih srečanj štirih zborov (dva iz Slovenije in dva izven naših meja), s katerimi sodelujejo že polnih 49 let. Leta 2019 so uspešno nastopali na Ohridskem festivalu »Slovenija na Ohridu 2019« in s tem ponesli slovensko pesem tudi v Severno Makedonijo. Vsako leto nastopajo na spominskih dogodkih zveze borcev in na drugih prireditvah, na kulturnem prazniku v Stražišču, na prireditvi Pozdrav poletju v Kranju itd. Epidemija

je za dve leti precej ohromila delovanje, a vendar se vračajo polnih načrtov in z zborovodjem Andrejem Zupanom delujejo uspešno ter so kos vsem izzivom.

Velika Prešernova plaketa: Simon Krejan

Za prepoznavnost in povezovanje fotografskega društva.

Obrazložitev:

Pobudo v FD Janez Puhar Kranj utemeljujejo s sledečimi dosežki:

- 1.) Gospod Simon Krejan vedno sodeluje ob promocijskih akcijah društva v zvezi s popularizacijo dosežkov vzornika in prvega slovenskega fotografa ter izumitelja fotografije na steklo Janeza Puharja.
- 2.) Bil je pobudnik in promotor pri društvenem fotografskem beleženju dobrodelnih dogodkov v organizaciji Mestne občine Kranj (tek Vincenca Drakslerja), na katerem je tudi večkrat sodeloval.
- 3.) Gospod Simon Krejan je predstavnik Fotografske zveze Slovenije v Kabinetu Slovenske Fotografije pri Gorenjskem muzeju Kranj.
- 4.) Bil je pobudnik in glavni promotor vsakoletne razstave »Gorenjski fotografi se predstavijo,« na kateri enakovredno sodelujejo vsi fotografski klubi in društva na Gorenjskem. Dogodek ima velik povezovalni vpliv, hkrati pa postavlja Fotografsko društvo Janez Puhar Kranj in s tem tudi mesto Kranj v center gorenjske fotografije.

Predlagajo, da komisija Mestne občine Kranj prepozna gospoda Simona Krejana kot posameznika, ki je z navedenimi dosežki na področju fotografskega delovanja v Kranju, rojstnem mestu slovenske fotografije, veliko doprinesel k razpoznavnosti Kranja tako v Sloveniji kot tudi preko njenih meja. Njegovi rezultati so vidni na avtorskem, organizacijskem in na izobraževalnem področju. Zato predlagamo, da se mu dodeli veliko Prešernovo plaketo za uspešno delovanje na kulturno-umetniškem področju.

Plaketa MOK: Atletski klub Ultramaraton Slovenija

Za dogodek SLO12RUN.

Obrazložitev:

Atletski klub Ultramaraton Slovenija je bil ustanovljen januarja 2020. Poslanstvo kluba je popularizacija ultramaratona, izobraževanje in zastopanje atletov na največjih tekmovanjih, informiranje javnosti in organizacija dogodkov ter mednarodnih izmenjav. Želijo si, da klub postane prostor za druženje, izmenjavo mnenj in idej, pomoč in navdih tekačicam in tekačem, tako že uveljavljenim kot tistim, ki ji še le mika ta naporni, a neizmerno izpopolnjujoč šport. Glavni cilji kluba so vzpodbujati, organizirati, uvajati in voditi člane v sodobnih oblikah športne rekreacije, zaradi varovanja njihovega zdravja in vitalnosti, razvijanja ustvarjalnosti, osebnega zadovoljstva in delovnih sposobnosti. Želijo si razvijati in širiti atletiko ter vse tekaške discipline. Razvijati rekreativni, kakovostni in vrhunski šport na področju atletskih disciplin. Delovanje atletskega kluba Ultramaraton Slovenije temelji na informiranju tekaških aktivnostih, ultramaratonskih tekih in tekaških dogodkov. Sem spada tudi organizacija rekreativne atletike za mladino, za člane kluba, priprava na tekmovanja ter razna izobraževanja. Namen članstva kluba je razvijanje medsebojnih in delovnih odnosov, sodelovanje z drugimi športnimi in družbenimi organizacijami ter skrbeti za kulturno zabavo in družabno življenje članov.

Do ideje za 12-urni tek po Kranju je prišlo leta 2015, ko se je nekaj tekaških navdušencev odločilo organizirati tekmo v teku na 12 ur, saj take v Sloveniji še ni bilo. Prvi dve tekmi (leta 2015 in 2016) sta potekali v Trbojah, leta 2019 pa so prireditev preselili v središče Kranja, z namenom privabiti čim več tekačev, gledalcev, in predvsem narediti prireditev atraktivnejšo. Danes je to edini tovrstni tek v Evropi, ki poteka po mestnem središču. Priprave na dogodek potekajo skozi celo leto. Prizadevajo si, da na tekmo pridejo najboljši tuji ultramaratonci, zato jim pošljejo posebno povabilo, kar je povezano z dodatnimi stroški. Za uspešno prireditev je potrebno pridobiti čim več sponzorskih sredstev, zato njihove aktivnosti potekajo celo leto, praktično takoj po zaključku prireditve se že začnejo priprave za novo tekmo v naslednjem letu. Prireditev poteka v soorganizaciji Zavoda za turizem in kulturo Kranj, s podporo Mestne občine Kranj in Atletske zveze Slovenije ter pod okriljem Atletskega kluba Ultramaraton Slovenija.

Junija 2022 je potekalo tudi 1. državno prvenstvo v teku na 12 ur. Tekma je mednarodna priznana, saj so pridobili srebrno značko Mednarodne ultramaratonske zveze (IAU, International Association of Ultrarunners), kar pomeni, da je tekma organizirana na vrhunskem nivoju. Vsako leto na predvečer tekme organizirajo pogovorni večer na temo ultramaratona, s priznanimi tujimi in slovenskimi ultramaratonci. Prva tekma je bila leta 2015 v Trbojah, leta 2019 pa prvič v Kranju. Leta 2019 in 2021, ko je tekma potekala v Kranju je bilo preko 100 udeležencev. Leta 2019 so se odločili, da poleg 12-urnega teka, organizirajo istočasno tudi 6-urni tek, saj so želeli, da se tekme udeležijo tudi najboljši maratonci in drugi tekači.

Leta 2022 je bilo na tekmi 150 tekačev iz 16 držav. Med njimi so bili svetovni prvaki, svetovni rekorderji, kot so Grk Yiannis Kouros, Poljakinja Patrycja Bereznowska, Španec Ivan Penalba Lopez, Finka Noora Honkala in najboljši slovenski ultramaratonci. V letu 2022 so uvedli mnoge novosti kot so postavitve tribune v štartno-ciljnem prostoru, most čez Tavčarjevo ulico za lažji prehod pešcev in kolesarjev, dva povezovalca prireditve, sejem športne opreme in športne prehrane, snemanje prireditve in spremljanje tekačev v živo (livestream), kontrolo dopinga, 1. državno prvenstvo Slovenije ter državno prvenstvo tekačev iz Bosne in Hercegovine v teku na 6 in 12 ur. Leta 2023 bo tekma v nedeljo, 4. junija. Ker si vsako leto na tekmi želijo čim več tujih najboljših ultramaratoncev, so omejili število udeležencev na 150, saj jim želijo ustvariti najboljše pogoje za doseganje najboljših rezultatov oz. rekordov. Prireditve je postala odmevna, mednarodno poznana, zato pričakujejo, da bo vsako leto ob progi še več gledalcev.

Prešernova plaketa: Društvo rojakov iz Plava in Gusinja Izvor

Ob 30-letnici delovanja društva.

Obrazložitev:

Društvo rojakov iz Plava in Gusinja Izvor iz Kranja je prvo in najstarejše društvo rojakov Črne gore, ki živijo in delujejo v Republiki Sloveniji. Ustanovljeno je bilo leta 1992 kot društvo, ki izvira iz Črne gore, z željo po ohranjanju svojih korenin, tradicije, jezika in kulture. V tem obdobju je realiziralo veliko projektov, ki so pomembni tako za Slovenijo kot Črno goro.

Ob ustanovitvi Društva Izvor so objavili nekaj pisnih informacij v obliki Informatorja, ki se je zelo kmalu preimenoval v časopis Izvor. Izhaja dvakrat letno in doslej je izšlo 72 števil. Časopis Izvor je prvi tiskani časopis v zgodovini obstoja Plava in Gusinja. Obogaten je z vsebinami s področja kulturnih, umetniških, gospodarskih, zgodovinskih in športnih dogodkov ter dejavnosti iz Slovenije, Črne gore, Evrope, Amerike itd. Leta 2008 so izdali zbirko poezije *Čekajuči proljeće* njihovega najstarejšega in častnega člana Društva Izvor, narodnega pesnika Ramiza Cirikovića iz Maribora. Zbirka je sofinancirana s sredstvi Javnega sklada za kulturo Republike Slovenije. Leta 2010 so v slovenščino prevedli roman z naslovom *Davidova zvezda* pisatelja in akademika Zuvdije Hodžića iz Podgorice, ki ga danes lahko najdemo v vseh knjižnicah po Sloveniji. Delo je nastalo v sodelovanju z založbo Apokalipsa iz Ljubljane, Ministrstvom za kulturo RS in Centrom PEN iz Črne gore. Društvo je leta 2010 uresničilo projekt Od črte do risane filma. V zaključni, četrti, fazi so naredili končno produkcijo risane filma. Risanemu filmu so dodali glasbeno in besedilno ozadje (Karlo Ahačić, glasbeni pedagog), uredili montažo risane filma (Skender Bajrović, profesor likovne umetnosti, Zarja Menart, Andreja Goetz, Jakob Ahačić), produkcijo (Skender Bajrović, prof. lik. umet.) posneli in izdali DVD z risanim filmom z naslovom Veselo leto. Projekt se je zaključil 24. septembra z zaključno prireditvijo Dnevi plavsko-gusinske likovne umetnosti v Kranju. Film se v DVD obliki nahaja v skoraj vseh otroških knjižnicah po Sloveniji. Društvo rojakov iz Plava in Gusinja Izvor je praznovalo 20. obletnico svojega obstoja in delovanja. Organiziralo je dneve kulture plava in gusinja v Republiki Sloveniji.

Kulturno umetniško društvo Izvor sestavlja mladina s svojimi folklornimi nastopi, pesmijo in plesi po vsej Sloveniji, Hrvaški, BiH, Črni gori, Nemčiji ... Po projektu Dnevi kulture Plava in Gusinja v Republiki Sloveniji ter 20-letnem delovanju in ustvarjanju na področju kulture je društvo Izvor dobilo status društva v javnem interesu na področju kulture v Republiki Sloveniji. Društvo je dobilo delovne prostore v Kranju v Medgeneracijskem izobraževalnem centru Kranj na Cesti talcev 7. V novih prostorih društva IZVOR so uspešno realizirali več kulturnih in svečanih dogodkov:

- Literarni večer Ibrahima Rekovića, 28. oktobra 2016;

- Okrogla miza črnogorskih društev v sodelovanju z veleposlaništvom in konzulatom Črne gore v Republiki Sloveniji, 25. novembra 2016;
- Druženje odraslih članov društva 10. decembra 2016;
- Druženje mladine 17. decembra 2017;
- Literarni večer Zuvdije Hodžića in 25. obletnica Društva rojakov iz Plava in Gusinja "Izvor" 25. oktobra 2017, v sodelovanju z veleposlaništvom in konzulatom Črne gore v Republiki Sloveniji;
- In Memoriam Mladenu Lomparju 23. oktobra 2018 v sodelovanju z veleposlaništvom in konzulatom Črne gore v Republiki Sloveniji;
- Projekt Triglavski narodni park in narodni park Prokletije 29. - 30. november 2019, v sodelovanju z veleposlaništvom in konzulatom Črne gore v Republiki Sloveniji.

Društvo rojakov iz Plava in Gusinja Izvor - Kranj, Slovenija je prejemnik nagrade za ohranjanje državne identitete 2021 v Črni gori. Nagrada se podeljuje na podlagi javnega poziva za pobude za podelitev priznanj članom izseljencev in organizacijam izseljencev iz diaspore vsaki dve leti.

Prešernova plaketa: Kulturno društvo Qulanium

Za uspešno delo na področju sodobne odrske umetnosti.

Obrazložitev:

Društvo je bilo ustanovljeno leta 1999. Status nevladne organizacije v javnem interesu so pridobili leta 2010. Njihove plesne delavnice so namenjene otrokom od četrtega leta dalje. Namen imajo, da omogočijo otroku plesno ustvarjalnost, ozavešajo primarno gibanje in raziskujejo neprecenljiv domišljjski svet naših najmlajših potencialov. Ko se otroci začnejo zavedati lastnih gibalnih sposobnosti, nadaljujejo z različnimi sodobnimi plesnimi tehnikami in tako nadgrajujejo vsa pridobljena znanja. Plesni pedagogi so strokovno usposobljeni, kar potrjujejo njihovi vrhunski rezultati na različnih srečanjih, tekmovanjih in mednarodnih gostovanjih. Poleg celoletnih delavnic organizirajo tudi izobraževalne programe za osnovnošolce. Potrkaj na vsaka vrata, pri katerih predstavijo različne plesne tehnike in izraze prilagojene njihovem dojemanju. Otroke razredne stopnje peljejo preko giba skozi njihovo učno snov tako pri glasbi kot pri matematiki. Projekt je zastavljen v obliki kulturnega dne, saj le tako lahko dobijo vpogled v tovrstno dejavnost, tudi tisti, ki kulturno niso tako osveščeni in ne obiskujejo gledališč. Izobraževalni program za srednješolce pa je sestavljen iz dveh sklopov: to sta teoretični del – nastanek plesa in posameznih plesnih smeri, razvoj plesa in obstoječe oblike plesa, ples pri nas in v svetu, poklicna usmerjenost in možnosti zaposlitve kot plesalec, koreograf – in praktični del, to je fizičen prikaz navedenih tem.

Celovečerne plesne predstave so izziv za vsakega plesnega umetnika. Prvenci so iniciacija v novo kreativno obdobje, vsakega, ki ima neizmerno željo po odkrivanju in oblikovanju novih razsežnosti z dolgoletnimi izkušnjami na področju sodobne odrske umetnosti. V tem zamahu je nastalo že veliko predstav, tako otroških, mladinskih in nekoliko bolj zahtevnih del, ki so odraz trdega dela in želje po tovrstni umetnosti. Vsako leto sodelujejo tudi na območnih revijah plesnih skupin Hopla v Kranju in Plesno popotovanje v Ljubljani, kjer regijski selektorji poskrbijo za izbor na regijsko revijo. Na regijski reviji državni selektor izbere posameznike ali skupino za državno revijo plesnih skupin. Državna revija PIKA MIGA, za otroške plesne ustvarjalce, je vsako leto v Velenju v sklopu Pikinega festivala. Mladinci in odrasli pa se predstavijo na ŽIVI – festivalu plesne umetnosti mladih v Španskih borcih v Ljubljani. Obe reviji potekata v organizaciji JSRSKD.

Državno tekmovanje mladih ustvarjalcev – OPUS 1 – plesna miniatūra je bila do letos edina tekmovalna oblika v sodobnem izrazu, kjer dosegajo zelo dobre rezultate.

Sodelujejo na različnih festivalih po Sloveniji (Kunigunda, Transgeneracije, Ukrep, Pikin festival, festival sodobne umetnosti Fronta, festival Lent, mednarodni plesno-gibalni festival Nagib, Festival PAJEK – potujoča umetniška manifestacija, Festival plesne ustvarjalnosti ŽIVA, Vibra ...) in v tujini (Planetado – Francija, International children's festival of performing Arts – Indija, Mednarodni festival otroške odrske ustvarjalnosti Maslačak – Hrvaška, Plesni svetovni kongres Twist&Twin – DaCi – Kopenhagen – Danska, Mednarodni festival Radosti Evrope – Beograd – Srbija ...).

Ustvarjalni tabor Mašun poteka v njihovi domeni že od leta 1995. Sedemdnevni ustvarjalni tabor združuje vse otroke od 7 do 15 leta starosti z željo po ustvarjanju na področju giba, glasbe, improvizacijskega gledališča, igre, kostumografije, likovne umetnosti in medsebojnega povezovanja. Vsako leto je njihova izhodišče tema, ki je rdeča nit različnih procesov, ki se razvijajo v prečudoviti naravi na Mašunu pod Snežnikom. Tema letošnjega Mašuna so bile navade. Na koncu njihovega druženja pripravijo razstavo izdelkov in predstavo. Na taboru se povezujejo otroci iz različnih koncev Slovenije z različnimi plesnimi predznanji in skupaj gradijo neprecenljiva prijateljstva.

Izobraževanja: *Dva leteča in en bos* je seminar plesne ustvarjalnosti, ki je namenjen plesnim pedagogom, vzgojiteljem, učiteljem in vsem tistim, ki se ukvarjajo s kreativnim gibom z njihovimi najmlajšimi potenciali nove generacije. Seminarje izvajajo po celi Sloveniji, največkrat v sklopu JSRSKD OI Maribor.